

„**Suie-te la Betel!**” (Geneza 35)

Iacov a tăbărât lângă Sihem. Ca urmare a vărsării de sânge, pe care fiii săi o comiseseră împotriva locuitorilor din acest loc, situația lui era foarte gravă. Ce urma să se întâmple, omenește vorbind? Fără îndoială, canaanii nu vor ezita să se răzbune; și era așa cum spusese el: „Eu am puțini oameni la număr, și ei se vor strânge împotriva mea și mă vor lovi, și voi fi nimic, eu și casa mea” (Geneza 34.30). Aceasta ar fi fost cu siguranță soarta lui dacă Dumnezeu l-ar fi lăsat în seama consecințelor șederii sale la Sihem și a comportamentului fiilor săi. Dar Dumnezeu îi spusese deja mai devreme: „Eu sunt Dumnezeul din Betel, unde ai uns un stâlp, unde Mi-ai făcut o promisiune. Acum ridică-te, ieși din țara aceasta și întoarce-te în țara rudelor tale” (Geneza 31.13). Acest cuvânt al Dumnezeului din Betel, amintindu-i de jurământul pe care l-a făcut cândva când a fugit din casa părinților săi, ar fi trebuit să-l facă încrezător că canaanii nu vor fi în stare să-l distrugă pe el și casa sa, pentru că Dumnezeu îi făgăduise atunci: „Și, iată, Eu sunt cu tine și te voi păzi oriunde vei merge și te voi aduce înapoi în țara aceasta; pentru că nu te voi părăsi, până când nu voi face ceea ce ți-am promis” (Geneza 28.15). Acum, dacă Iacov nu-și mai amintea de aceste promisiuni, Dumnezeu Își amintea de ele și va împlini ceea ce spusese.

Pentru noi, creștinii credincioși, nu este altfel; dacă Dumnezeu ne-ar lăsa în seama consecințelor infidelității noastre, a șederilor noastre în locuri din această lume în care riscăm să ne pierdem caracterul de străini în drumul nostru spre cer, nu am ajunge niciodată la țel. Aceasta este ceea ce ne învață capitolele 3 și 4 din epistola către Evrei, unde se spune: „Deci, rămânând o promisiune de a intra în odihna Lui, să ne temem ca nu cumva cineva dintre voi să pară că a rămas în urmă” (Evrei 4.1). Când Iacov și-a construit o casă și a făcut colibe pentru vitele sale în Sucot și a cumpărat o bucată de pământ acolo, părea că nu va ajunge niciodată la destinația unde Dumnezeu voia să îl conducă. Orice stagnare pe calea credinței este periculoasă și dăunătoare. Acesta este motivul pentru care suntem chemați să „alergăm cu răbdare în alergarea care ne stă înaintea, privind țintă la Isus, Căpetenia și Desăvârșitorul credinței” (Evrei 12.1,2).

Iacov pare să fi acordat puțină importanță întoarcerii la Betel, locul pe care îl recunoscuse drept „casa lui Dumnezeu și poarta raiului”. Prezența lui Dumnezeu îi insuflase teamă. (Compară cu Geneza 28.17). Atâta timp cât s-a aflat în Haran, pierduse complet din vedere aceasta. Vai, el nu și-a dat seama că această prezență este singurul loc în care credinciosul poate fi fericit și că Dumnezeu dorea să-l conducă acolo.

Dumnezeu este adesea numit „Dumnezeul lui Iacov”. Îl găsim mereu ocupându-se de acest om într-un mod foarte special, pentru a-l determina să ocupe efectiv poziția favorizată pe care i-o acordase - la urma urmei, îl alesese să fie patriarhul poporului Său înaintea fratelui său Esau. Îl întâlnise deja în Peniel pentru a-l învăța că puterea de care avea nevoie se afla în Dumnezeu și nu în natura sa independentă și intrigantă. Și acum, în acest moment periculos, când se afla, omenește vorbind, pe marginea prăpastiei, Dumnezeu vine și îi spune: „Ridică-te, suie-te la Betel și locuiește acolo și fă acolo un altar lui Dumnezeu care ți S-a arătat când ai fugit de fața fratelui tău Esau” (Geneza 35.1). Iacov nu trebuia doar să treacă pe lângă Betel, nu, el trebuia să *locuiască* acolo și să construiască acolo un altar, simbol al închinării.

Această cerere are o importanță simbolică și pentru noi, creștinii. Dumnezeu a făcut tot ceea ce este necesar pentru ca noi să locuim în prezența Sa și să ne închinăm Lui așa cum dorește El, căci El caută închinători, care să I se închine în duh și adevăr. Lucrarea lui Hristos ne-a adus în prezența lui Dumnezeu, ne-a adus în lumină așa cum El Însuși este în lumină. În ziua convertirii noastre,

am intrat acolo pentru eternitate. Dacă trăim acum în sentimentul acestei prezențe, inima se umple de recunoștință și o închinare neîntreruptă se poate ridica din inimile noastre către Dumnezeu - nu doar atunci când Îi oferim închinare împreună ca adunare, ci neîntrerupt, așa cum este scris: „Prin El deci să-I aducem *neîncetat* jertfă de laudă lui Dumnezeu, adică rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui” (Evrei 13.15). În bucuria prezenței lui Dumnezeu înțelegem cel mai bine imensitatea dragostei Sale. Atunci uităm de noi înșine, pentru a ne bucura de harul minunat, ale cărui preocupări suntem. Dacă inimile noastre ar fi mereu receptive la acest har al lui Dumnezeu, întreaga noastră viață ar fi o jertfă de mulțumire pentru marea Sa dragoste. Astfel, apostolul ne îndeamnă „prin îndurările lui Dumnezeu, să aducem trupurile noastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu” (Romani 12.1). Cu câtă fervoare am aduce laudă și închinare lui Dumnezeu și în adunările noastre comune, dacă inimile noastre ar fi umplute în mod obișnuit cu mulțumiri față de Cel care este autorul, sursa și singura cauză a fericirii noastre veșnice!

În versetele următoare, Geneza 35.2-5, vedem cum invitația divină primită a determinat în Iacov înțelegerea unui alt adevăr mare și important care fusese neglijat sau desconsiderat până atunci, un adevăr care este important și pentru noi. În Geneza 32.24, când Dumnezeu S-a luptat cu Iacov, el a rămas singur. Acolo era vorba de educația lui personală de către Dumnezeu. Aici, pe de altă parte, percepem un sentiment de responsabilitate față de familia sa, care, în ceea ce privește mărturia, se afla în aceeași poziție cu el și care, în consecință, ar fi trebuit să fie practic într-o stare corespunzătoare unei astfel de poziții în fața lui Dumnezeu. Un tată de familie nu trebuie să meargă singur în prezența lui Dumnezeu, el este acolo cu toți ai săi. Iosua a înțeles acest fapt când a spus: „Eu și casa mea vom sluji DOMNULUI [Iehova]!” (Iosua 24.15). Fără să fi primit vreo instrucțiune în acest sens, Iacov poruncește fără ezitare familiei sale și tuturor celor care erau cu el: „Scoateți dumnezeii străini care sunt în mijlocul vostru și curățiți-vă și schimbați-vă hainele. Și să ne ridicăm și să ne suim la Betel; și voi face acolo un altar Dumnezeului care mi-a răspuns în ziua strâmtorării mele și care a fost cu mine pe drumul pe care am umblat”. Indiferent dacă copiii săi erau sau nu capabili să înțeleagă motivele tatălui lor pentru această măsură, depindea de ei să se supună, iar propriul comportament al lui Iacov trebuia să fie în conformitate cu porunca divină. Probabil neglijase până atunci să le vorbească copiilor lui despre relația sa cu Dumnezeu, pentru că el însuși nu se bucura de ea așa cum ar fi trebuit. Dar acum, după ce Dumnezeu a lucrat în inima lui, el a putut să le spună ceva despre ceea ce acest Dumnezeu a fost pentru el în călătoria sa. Nu le-a putut spune că a mers cu Dumnezeu, ca Enoh și Avraam, dar le-a putut mărturisi că Dumnezeu a vegheat asupra lui pe tot parcursul drumului. Toate acestea ne fac să înțelegem cât de important este pentru un tată de familie să își conștientizeze relația cu Dumnezeu în viața practică și să meargă în supunere față de Cuvântul Său. Pentru că numai în acest fel își poate crește copiii în frica de Dumnezeu și, prin propriul său comportament, poate trezi în ei conștientizarea că Dumnezeu îi vede în orice moment. Cu regret, de multe ori suntem deficitari în această privință. Dar, oricât de trist ar fi când se întâmplă acest lucru, avem întotdeauna ocazia să ascultăm chemarea lui Dumnezeu, precum Iacov: „*Suie-te la Betel!*” și să ne stabilim reședința acolo, judecând mai întâi ceea ce nu se potrivește cu prezența lui Dumnezeu, iar apoi pășind demn de Domnul și plăcându-I în toate felurile. În acest fel vom primi și binecuvântarea care vine odată cu ascultarea.

În familia patriarhului existau zei străini. Ei sunt un simbol al tuturor acelor lucruri care ocupă în inimile noastre locul care Îi aparține doar lui Dumnezeu. Doar o judecată nemiloasă poate remedia acest fapt. Cine și ce sunt acești dumnezei străini pentru noi, fiecare trebuie să dea socoteală de sine. Cel care adăpostește toți idoli, ca să spunem așa, și căruia îi permitem cel mai ușor să ne domine, este **ego**-ul nostru.

După ce Iacov a spus: scoateți dumnezeii străini care sunt în mijlocul vostru, el continuă: „Curățiți-vă și schimbați-vă hainele!” Mai întâi trebuiau să se curețe de toată murdăria; apoi întreaga schimbare care avusese loc în ei trebuia să iasă la iveală în comportamentul lor: hainele trebuiau schimbate. Acesta este simbolul mărturisirii, adică ceea ce apare în exterior și trebuie să corespundă unei stări sufletești bune pentru ca mărturisirea să nu fie lipsită de valoare înaintea lui Dumnezeu.

Toți dumnezeii străini, împreună cu obiectele cu care carnea tinde să se împodobească, au fost îngropați sub terebintul de la Sihem. Pe loc, încă pe teritoriul aparținând lumii, Iacov a îngropat toate aceste lucruri. Abia apoi au pornit la drum. Și acum, după ce și-au dovedit astfel ascultarea, Dumnezeu a făcut ca spaima Sa să cadă asupra cetăților din jurul lor, astfel încât nimeni nu i-a urmărit pe fiii lui Iacov. Dacă suntem ascultători de Dumnezeu, dorind să pășim cu credință în prezența Sa, Îl vom vedea acționând în favoarea noastră, chiar și cu cei cărora le-am dat motive să ne facă rău.

Ca întotdeauna într-o umblare pe calea ascultării, îl vedem pe Iacov făcând progrese. Când a ajuns la Betel, a construit acolo un altar și a dat locului numele El-Betel, care înseamnă Dumnezeul casei lui Dumnezeu, pentru că aici i s-a arătat Dumnezeu când a fugit de fratele său Esau. Cât timp și câtă binecuvântare ar fi câștigat dacă ar fi avut încredere în Dumnezeu atunci când i s-a arătat pentru prima dată în acest loc! Dar Dumnezeu, care îl urmărise pe drumul său, l-a adus înapoi, în bunătatea Sa, la acest punct de plecare, iar de atunci acesta avea să devină pentru Iacov începutul unei umblări în părtășie cu Dumnezeu până în momentul în care a părăsit această lume pentru totdeauna.

Odată cu progresul în savurarea părtășiei divine, există și un progres în judecata de sine. Aceasta este ceea ce ne învață moartea și îngroparea doicii Rebecăi. Nu este vorba doar de a lăsa în urmă lucruri grosolane sub terebintul din Sihem, ci există și multe obiceiuri și datini, poate consecințe ale educației noastre sau ale instrucției pe care am primit-o, de care trebuie să ne lepădăm, cu orice preț. Trebuie să îngropăm aceste lucruri, metaforic vorbind, sub stejarul plângerii (Alon Bicut). Iacov fusese elevul mamei sale, cu care trăise mult timp în cort (Geneza 25.27). Debora, la rândul ei, fusese doica Rebecăi. Ambele femei veniseră din țara lui Laban și aduseseră cu ele obiceiurile acesteia. La fel și noi trebuie să ne lepădăm de multe astfel de lucruri, astfel încât obiceiurile noastre și întregul nostru mod de a ne dăruia să nu izvorască din instrucția dată de natura noastră, ci din instrucția dată de Cuvântul lui Dumnezeu. Este ușor de înțeles că a fost dureros pentru Iacov să se despartă de tot ceea ce îi amintea de mama sa. Dar oricât de dureros ar fi să ne despărțim de lucrurile care sunt incompatibile cu prezența lui Dumnezeu, trebuie să le condamnăm și să le îngropăm, să le lăsăm în urmă în mormântul în care Hristos a lăsat tot ceea ce caracterizează omul vechi.

Într-o umblare sfântă se dezvăluie încă alte progrese. Dumnezeu i se arată din nou lui Iacov (Geneza 35.9-15) și îl binecuvântează. El reînnoiește schimbarea numelui, pe care o făcuse deja în Peniel (Geneza 32), pentru că acum Iacov poate purta acest nume în deplina cunoaștere a sensului său: Israel - luptător al lui Dumnezeu, în loc de Iacov - înșelător. Astfel, comportamentul nostru ar trebui să corespundă și numelui nostru de *creștin*, un nume derivat din Hristos, care a luat locul numelui nostru din Adam. Mai mult, Dumnezeu îi dezvăluie propriul său nume: „Eu sunt Dumnezeu Atotputernic”, o revelație pe care nu o putea primi încă în Peniel, când i-a spus îngerului: „Spune-mi, te rog, numele tău”. Acum Îl cunoaște pe Dumnezeu așa cum l-a cunoscut Avraam (Geneza 17), pe Cel care este atotputernic pentru a împlini la vremea lor toate promisiunile date. De acum înainte, Iacov va merge pe urmele lui Avraam până la sfârșitul alergării sale.

Istoria lui Iacov este încurajatoare. Vedem în ea bunătatea și credincioșia lui Dumnezeu față de unul dintre ai Săi, cu care ne asemănăm foarte mult; căci de câte ori nu avem motive să ne adresăm lui Dumnezeu cu cuvintele Psalmului 84: „Pleacă urechea, *Dumnezeul lui Iacov!*” - știind că ceea ce Dumnezeu a fost pentru Iacov, El vrea să fie și pentru noi! Trecem prin circumstanțe dureroase, descurajante, ca urmare a infidelității noastre. Dar, în loc să ne lase pe noi să ne descurcăm cu ele, Dumnezeu ne cheamă: „*Suie-te la Betel și locuiește acolo!*” Aceasta înseamnă: Întoarce-te înapoi la Mine și savurează prezența Mea! Am putea probabil răspunde atunci, că nu suntem în stare să facem aceasta. Dar aceasta nu este adevărat. Trebuie doar să facem așa cum a făcut Iacov: să dăm deoparte dumnezeii falși, să ne curățim, să condamnăm răul și adesea să ne întoarcem de departe pentru a savura din nou părtășia cu Dumnezeu. În acest fel, nu doar că vom recunoaște din ce în ce mai mult și mai bine ceea ce suntem, ceea ce harul a făcut din noi și a făcut pentru noi, ci și ceea ce este El pentru noi, nu doar ca Dumnezeu atotputernic, ci și ca Tată al nostru.

Cu regret, se întâmplă prea des ca în loc să ne suim la Betel și să judecăm tot ce este de judecat în noi și în casele noastre, preferăm să stăm pe margine, fără bucurie, fără pace, în pericol de a ne îndepărta și mai mult de calea binecuvântării.

Chiar și într-un astfel de caz, istoria lui Iacov ne vorbește insistent. Ce s-ar fi întâmplat cu acest om dacă, în circumstanțele triste în care vina sa și a fiilor săi l-au adus la Sihem, Dumnezeu nu l-ar fi abordat și nu i-ar fi spus: „*Suie-te la Betel și locuiește acolo!*”? Acesta este modul în care Dumnezeu credincios ne apelează mereu. Fie ca noi să ascultăm glasul Său de câte ori ne strigă:

„*Suie-te la Betel și locuiește acolo!*”

S. P.

Tradus din *Botschafter des Heils in Christo* 79 (1931)

Titlul în original: „*Ziehe hinauf nach Bethel!*”